

Xemeneia Viladomiu Nou

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: per sota del darrer carrer de la colònia, a uns metres a l'oest i a sobre de les naus de la fàbrica.

Coordenades:

Latitud: 42.00318
Longitud: 1.88566
UTM Est (X): 407717
UTM Nord (Y): 4650730

Classificació

Número de fitxa 08092 - 69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari si.IPA, 3326 (Colònia)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 7809114DG0570N0001GG

Fitxes associades:

[Colònia Viladomiu Nou](#)

[Fàbrica de Viladomiu Nou](#)

[Resclosa i canal de Viladomiu Nou](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dt., 28/11/2017 - 01:00

Descripció

La xemeneia de la fàbrica de la colònia Viladomiu Nou es va construir al 1915, per tal d'acollir una màquina de vapor que dónes suport a la força hidràulica generada a partir de la resclosa i canal. Aquest element està conformat per una base quadrada d'uns 2,20 metres quadrats de costat; està feta de maó massís, mostra a la part superior de la base una filada de maons disposats en vertical conformant una mena de voladís que sobresurt del plom de la base, just en el punt d'unió amb el fust. El fust és de forma troncocònica, d'uns 20 metres d'alçada, tot bastit amb maó massís vist i coronat amb tres anells a la part alta de la xemeneia.

A un costat de la base de la xemeneia hi ha una petita caseta de totxana, a manera de magatzem dels horts que hi ha al costat.

Observacions:

Ramon Soler (SOLER: 2005,49) informa que la xemeneia disposa d'una escala interior. A la superfície del fust es poden observar uns ancoratges metàl·lics corresponents a les restes d'un parallamps.

Viladomiu Nou està inclòs en el "Pla director urbanístic de les colònies industrials del Llobregat"; el municipi de Gironella està comprès dins el Pla juntament els d'Avià, Balsareny, Berga, Casserres, Gaià, Navàs, Olvan i Puig-reig (DOGC núm. 4940 publicat el 03/08/2007).

Història

Els primers passos per la construcció de la futura fàbrica i colònia de Viladomiu Nou es van realitzar al 1870, per part de Tomàs Viladomiu Bertran, fundador d'aquesta colònia i també de la colònia veïna Viladomiu Vell uns anys abans. Ambdues colònies en els seus orígens es diferencien amb les denominacions de les parcel·les dels terrenys on s'havien instal·lat, la Plana de Sant Marc seria Viladomiu Vell i la Clau de Sant Marc, Viladomiu Nou. Les denominacions definitives es produí arran de la divisió de l'herència del Tomàs Viladomiu Bertran, per part dels seus fills, Josep i Jacint Viladomiu i amb la creació d'una nova raó social que passaria a gestionar Viladomiu Nou de manera independent de la de Viladomiu Vell, l'any 1897. La colònia de Viladomiu Nou es va anar desenvolupant al llarg dels anys amb la construcció de nous edificis com l'església i la torre de l'amo, així com amb la construcció de nous blocs de pisos i mica en mica l'edificació de noves instal·lacions i la creació de nous serveis. L'any 1911 la fàbrica va obtenir la concessió per ampliar l'aprofitament hidràulic, període en que consta que la fàbrica comptava amb el reforç d'una màquina de vapor Wolff de 200 CV. La importància de la família Viladomiu Nou en la indústria dels filats i teixits, té continuïtat amb la compra també de la veïna colònia el Guixaró l'any 1929 i als anys 60 la construcció de la fàbrica de Can Llop a Olvan. Els anys 80 del segle XX la crisi arribà a Viladomiu Nou, comportant la suspensió de pagaments per part de l'empresa l'any 1982. La fàbrica fou assumida per una cooperativa i altres empreses fins al 1991 en que tancà definitivament. Actualment, està ocupada per diversos negocis, gran part de la zona industrial està en mans de l'empresa Balvitex, S.L.

Bibliografia

-BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.

-CASALS, R. Pvre. (2002): La Colònia Viladomiu Vell (1868-1935). Barcelona: Centre d'Estudis i Difusió

del Patrimoni Industrial.

-S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.

-SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.

-SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.

-SERRA, R. (2013): "Els orígens de la industrialització tèxtil de Gironella: Cal Metre, Cal Bassacs, Viladomiu Vell i Viladomiu Nou". L'Erol, núm. 118, pàg. 21-30.

-SOLER i RIBA, R. (2005): Viladomiu Nou. Berga.

-SOLER i RIBA, R. (2012): Xemenies del Berguedà. ISBN-84-921450-4-8 (edició pròpia/autor)

-TEIXIDOR, E. (2010): Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya. Barcelona: Angle Editorial.

-VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.

-VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

